

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1-3/19/898

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni peainspektor Elve Adamson
Otsuse tegemise aeg ja koht	08.04.2019 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	03.03.2019 (registreeritud inspektsioonis 04.03.2019)
Teabevaldaja	Tallinna Tööstushariduskeskus aadress: Sõpruse pst 182, Tallinn e-posti aadress: info@tthk.ee
Vaide esitaja	Eraisik aadress: Xxxxx xx, xxxxx XXXXXXXXXXXXX e-posti aadress: xxxxxxxxx@gmail.com

RESOLUTSIOON:

Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

- 1) jätta vaie rahuldamata;**
- 2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.**

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Kui Andmekaitse jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda 30 päeva jooksul halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud tingimustel teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 lg 2).

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 17.02.2019 esitas vaide esitaja Tallinna Tööstushariduskeskusele (TTHK) teabenõude, milles soovis 06.09.2018 immatrikuleerimise käskkirja nr 6.1-1/218 tühistamise käskkirja.
2. 18.02.2019 vastas TTHK vaide esitaja teabenõudele kirjaga nr 2.1-5/57-1, milles selgitas, et 09.10.2018 käskkiri nr 6.1-1/252 tühistas vaide esitaja õppima asumise 06.09.2018 käskkirja nr 6.1-1/213 kande nr 155078- metallilõikepinkidel töötaja õppekaval. Samuti selgitas TTHK vaide esitajale, et teabenõudes soovitud käskkiri on vaide esitajale edastatud kahel korral tema e-posti aadressile (12.2018 ja 14.10.2018).
3. 03.03.2019 esitas vaide esitaja TTHK tegevuse peale teabenõude mittenouetekohase täitmisel inspektsioonile vaide, leides et vastuses nr 2.1-5/57-1 viidatud käskkirjast nr 6.1-1/252 ei nähtu taotletud immatrikuleerimise käskkirja nr 6.1-1/218 ega ka vastuses märgitud käskkirja nr 6.1-1/213 tühistamist.
4. 12.03.2019 tegi inspektsioon TTHK-le järelepärimise, millele TTHK vastas

20.03.2019.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Taotlen Andmekaitse Inspektsiooni (AKI) sekkumist Tallinna Tööstushariduskeskuse (TTHK) vastu avaliku teabe asjas.

Sekkumistaotluse AKI-le esitamise aluseks on asjaolu, et:

17.02.2019 esitasin TTHK-le teabenõude (Lisa 1) immatrikuleerimise käskkirja 06.09.2018 nr 6.1-1/218 tühistamise käskkirja väljastamiseks.

18.02.2019 sain TTHK-lt teabenõude vastuse nr 2.1-5/57-1 (Lisa 2 ja 2.1), milles lähtuvalt minu 17.02.2019 edastatud teabenõudest teatatakse, et 09.10.2018 käskkiri nr 6.1-1/252 (Lisa 3) tühistas minu õppima asumise 06.09.2018 käskkirja nr 6.1-1/213 kande.

Sekkumistaotluse AKI-le esitamise põhjuseks on asjaolu, et:

TTHK ei ole immatrikuleerimise käskkirja 06.09.2018 nr 6.1-1/218 tühistamise käskkirja ettenähtud tähtajaks väljastanud. TTHK vastuses nr 2.1-5/57-1 on millegipärast taotletud käskkirja 06.09.2018 nr 6.1-1/218 tühistamise käskkirja asemel käsitletud käskkirja nr 6.1-1/213 tühistamist, mille kohta olen 01.02.2019 AKI-le esitanud sekkumistaotluse. Käskkiri nr 6.1-1/213 on Eesti koolide haldamise infosüsteemis EKIS registreeritud kuupäevaga 04.09.2018 (Lisa 5).

TTHK vastuses nr 2.1-5/57-1 viidatud käskkirjast nr 6.1-1/252 ei nähtu taotletud immatrikuleerimise käskkirja nr 6.1-1/218 ega ka vastuses märgitud käskkirja nr 6.1-1/213 tühistamist. TTHK 09.10.2018 käskkirjad nr 6.1-1/252 ja 6.1-1/253 (Lisa 3 ja 4) on ilmselgelt tühised.

Sekkumistaotlusega taotlen Andmekaitse Inspektsioonilt ettekirjutuse tegemist Tallinna Tööstushariduskeskusele 17.02.2019 minu poolt esitatud teabenõude nõuetekohaseks täitmiseks.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Õppija Erasik võeti vastu õpilaste nimekirja (immatrikuleerimine) käskkirjaga 06.09.2018 nr 6.1-1/218 ning arvati välja (eksmatrikuleerimine) käskkirjaga 12.09.2018 nr 6.1-1/222.

Kuna Erasik nõudis 29.09.2018 tema õppima asumise käskkirja kehtetuks tunnistamist, mis tähendas koolile mitmete kannete kustutamist infosüsteemidest, seose sellega andsime välja käskkirjad:

09.10.2018 käskkirjaga nr 6.1.-1/252, millega kustutasime käskkirja 06.09.2018 nr 6.1-1/218 Erasiku immatrikuleerimise (vastuvõtu kande).

09.10.2018 käskkirja nr 6.1.-1/253, millega kustutasime käskkirja 12.09.2018 nr 6.1-1/222 Erasiku eksmatrikuleerimise (välja arvamise kande).

Käskkirjadega 06.09.2018 nr 6.1-1/218 ja 12.09.2018 nr 6.1-1/222 oli seotud rohkem õpilasi ning seetõttu ei saanud tühistada tervet käskkirja vaid kustutati kanne Erasiku kohta. Õppijale väljastati 02.10.2018 e-posti teel immatrikuleerimise käskkirja 06.09.2018 nr 6.1-1/218 kande kustutamise väljavõte (üks rida aga mitte kogu käskkiri).

Käskkirjaga 6.1-1/213 ei ole seotud Erasik ning käskkirja number 6.1-1/213 ilmus kolmanda teabenõude vastusesse 11.01.2019 ekslikult (pidi olema 06.09.2018 nr 6.1.-1/218). Kuna teabenõude esitaja on esitanud koolile korduvaid teabenõudeid, siis ei märganud me kirjas olevat käskkirja numbri eksimust.

Vastused esitatud küsimustele:

- 1. Käskkirjaga 09.10.2018 nr 6.1.-1/252, tühistati 06.09.2018 käskkiri nr 6.1-1/218 Eraisiku immatrikuleerimine (vastuvõtt).*
- 2. Immatrikuleerimise käskkiri 06.09.2018 nr 6.1.-1/218 väljavõtte edastati vaide esitajale 02.10.2018 meili teel. Lisa 1 Teabenõue.*
- 3. 2018.a võttis kooli kasutusele kaks uut süsteemi, Sisseastumise Infosüsteemi SAIS ja õpiinfosüsteem TAHVEL. Õpiinfosüsteemi TAHVEL kasutamisel ilmnes erinevaid arendusega seotud probleeme, mis tol hetkel olid teadmata ja tekitasid arusaamatusi (probleemid erinevate andmebaasidega EHIS, EKIS, SAIS ühildumisel). Näiteks: Peale käskkirjade kustutamist tekkis õpiinfosüsteemi TAHVEL sisene anomaalia, kus õppija Eraisik staatus muutus taas „õppijaks“. Seetõttu tekkis talle n-ö tühi käskkiri (topelt välja arvamine), mille koopia süsteem automaatselt isikule väljastas. Süsteemi automaatse teate tõttu esitas isik kolmanda vaide. Lisa 3. Kolmas teabenõue. Lähtuvalt erinevate asjaolude kokkulangemisele ja teabenõuetes lisanduvatele nõudmistele, soovisime Eraisikule tekkinud olukorda inimlikult selgitada.*
- 4. Käskkirjaga 06.09.2018 nr 6.1.-1/218 oli seotud rohkem õpilasi ning seetõttu väljastati vaide esitajale kande väljavõtte nimetatud immatrikuleerimise (vastuvõtt) käskkirjast, 02.10.2018 e-posti teel. Lisa 1 Teabenõue.*

Eraisikuga tekkinud segadus on tingitud uute infosüsteemide käivitamisest ja kooli töötaja eksimusest. Kinnitame, et antud probleem oleks lahenenud kiiremini ja asutuste halduskoormus oleks olnud väiksem, kui Eraisik oleks suhelnud kooliga või võtnud vastu kooli kõnesid.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

AvTS § 3 lg 1 sätestab, et avalik teave on mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Nimetatud teabele juurdepääsu võib piirata üksnes seaduses sätestatud korras. Seega saab teabenõude korras küsida asutuse valduses olemasolevaid dokumente sellise kujul nagu need vormistatud on. Teabenõude korras ei saa nõuda dokumendi muutmist ja vormistamist endale sobival kujul. Andmekaitse Inspektsiooni pädevuses on kontrollida asutuses olemasolevate dokumentide väljastamist olemasoleval kujul. Inspektsiooni pädevusse ei kuulu dokumentide sisu ja vormistamise nõuetekohasuse üle järelevalve teostamine.

Vaidele lisatud teabenõudest nähtub, et vaide esitaja on oma 17.02.2019 teabenõudes palunud TTHK-1 väljastada nõuetekohane 06.09.2018 käskkirja nr 6.1-1/218 tühistamise käskkiri, milles märkida ära immatrikuleerimise käskkirja kuupäev ja number ning väljastada käskkiri ametliku kinnitusega TTHK direktori poolt allkirjastatuna. Lisaks eeltoodule märgib vaide esitaja, et TTHK poolt 14.10.2018 väljastatud käskkirjade tühistamise käskkirjadest 09.10.2018 nr 6.1-1/252 ja nr 6.1-1/253 ei nähtu 06.09.2018 käskkirja nr 6.1-1/218 tühistamist.

Eeltoodust tulenevalt võib teabenõudest aru saada, et vaide esitaja on soovinud, et TTHK vormistaks käskkirja tema poolt soovitud kujul. Nagu juba eelpool selgitasin, siis saab teabenõude korras küsida teabevaldaja valduses olemasolevaid dokumente, sellisel kujul nagu nad vormistatud on. Teabenõude korras ei saa nõuda dokumendi vormistamist endale sobival kujul, sh täiendamist ja parandamist. Viimasel juhul oleks tegemist juba uue teabe loomisega, mille väljastamise puhul ei ole enam tegemist teabenõude täitmiseiga AvTS-i mõistes.

TTHK poolt inspektsiooni järelepärimise vastusele lisatud dokumentidest nähtub, et 14.10.2018 on TTHK edastanud allkirjastanud vastuse vaide esitaja 29.09.2018 teabenõudele, millega edastati direktori käskkirjad kannete kustutamiseks EHIS-st. Nimetatud kirja lisadeks olid TTHK direktori poolt 09.10.2018 digitaalselt allkirjastatud käskkirjad nr 6.1-1/252 ja nr

6.-1/253. See, et eelnimetatud käskkirjad on vaide esitajale edastatud, seda on kinnitanud nii vaide esitaja kui TTHK. Seega käskkirjade 252 ja 253 väljastamise osas vaidlus puudub.

Kuna Andmekaitse Inspeksioonil puudub pädevus teostada järelevalvet dokumentide, sh haldusaktide vormistamise ja nõuetele vastavuse üle, siis ei anna inspeksioon ka hinnangut käskkirjade vormistamise nõuetekohasuse osas. Juhul kui vaide esitaja leiab, et käskkirjad ei vasta haldusakti nõuetele ja on seetõttu tühised, siis on vaide esitajal võimalik pöörduda käskkirjade tühisuse tuvastamiseks kohtusse. Halduskohtumenetluse seadustiku § 44 lg 1 kohaselt võib halduskohtusse pöörduda isik üksnes oma õiguste kaitseks. Seega ei saa inspeksioon vaide esitaja eest kaebust kohtule edastada, vaid vajadusel tuleb vaide esitajal endal kohtu poole pöörduda.

TTHK 18.02.2019 vastusest nr 2.1-5/57-1 vaide esitaja teabenõudele nähtub, et TTHK on vaide esitajale selgitanud, et 09.10.2018 käskkiri nr 6.1-1/252 tühistas vaide esitaja õppima asumise 06.09.2018 käskkirja nr 6.1-1/213 kande 155078-metallilõikepinkidel töötaja õppekaval. Kuna 02.10.2018 kirjaga nr 2.1-5/598 on vaide esitajale väljastatud väljavõte 06.09.2018 immatrikuleerimise käskkirjast nr 6.1-1/218, siis pidi vaide esitajale olema teada ka immatrikuleerimise käskkirja number.

Vastuses inspeksiooni järelepärimisele on TTHK selgitanud, et on eksinud teabenõude vastuses käskkirja numbriga ning et 06.09.2018 käskkiri nr 6.1-1/218 tühistati/kustutati 09.10.2018 käskkirjaga nr 6.1-1/252. Kuna nimetatud käskkiri on vaide esitajale digitaalselt allkirjastatud kujul (millisel juhul on tegemist originaaldokumendiga) juba varasemalt edastatud (14.10.2018), siis on vaide esitajale tema soovitud teave väljastatud. Siinkohal juhin vaide esitaja tähelepanu sellele, et ametlik kinnitamine ei tähenda seda, et teabevaldaja hakkaks dokumenti ümber vormistama teabenõudja soovitud kujul. Ametliku kinnitusega kinnitatakse olemasoleva dokumendi õigsust.

Kuna digikonteineris saadetud dokumendi puhul on tegemist originaaldokumendiga, mida ametlikult ei kinnitata, siis jääb inspeksioonile arusaamatuks, milliste õiguste ja vabaduste kaitseks vaide esitaja vajab digitaalselt allkirjastatud dokumendi ametlikku kinnitust. Inspeksiooni hinnangul digitaalselt allkirjastatud dokumendi ametlikult kinnitamata jätmine ei riku vaide esitaja õigusi oma õiguste ja vabaduste kaitsel kuna asutused aktsepteerivad digitaalselt allkirjastatud dokumente, sh ka kohtud.

AvTS § 23 lg 2 p 1 lubab teabevaldajal teabenõude täitmisest keelduda kui teabenõudjale on taotletud teave juba väljastatud ja teabenõudja ei põhjenda vajadust saada sama teavet teist korda. Nõustun vaide esitajaga selles, et teabenõude vastuses viitamine ekslikult valele käskkirja numbrile võis tekitada arusaamatust, kui see ei tähenda seda, et teabenõuet ei oleks nõuetekohaselt täidetud.

HMS § 5 lg 2 sätestab, et haldusmenetlus viiakse läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Kuna Andmekaitse Inspeksioon ei teosta järelevalvet käskkirjade õiguspärasuse/kehtivuse üle ning vaide esitajale on 14.10.2018 kirjaga edastatud 09.10.2018 digitaalselt allkirjastatud käskkiri nr 6.1-1/252, mis TTHK selgituste kohaselt tühistas 06.09.2018 käskkirja nr 6.1-1/218, siis on vaide esitajale 17.02.2019 teabenõudes soovitud dokument juba eelnevalt väljastatud. Samuti saab vaide esitaja käesolevast vaideotsusest teada, et teabenõude vastuses on ekslikult viidatud valele käskkirja numbrile, mistõttu proportsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt ei tee ma TTHK-le ettekirjutust vastata täiendavalt vaide esitaja teabenõudele ning viidata õigele käskkirja numbrile. Kuna vaide esitaja õigusi teabe väljastamisel ei ole rikutud (soovitud käskkiri on väljastatud), siis jääb vaie rahuldamata.

/allkirjastatud digitaalselt/

Elve Adamson
peainspektor
peadirektori volitusel